

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-11-24
Besvaras senast
2017-12-08

Till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:218 Statliga institutioner och fake news

Den 6 oktober 2017 kom ett pressmeddelande från den statliga myndigheten Vinnova. I pressmeddelande offentliggjordes att man inleder och finansierar ett projekt för att ”motverka falska nyheter inför valet”. Projektpengar har sökts och ska delas ut till Sveriges Television, NTM, Bonnier, Schibsted Sverige och Sveriges Radio. Vidare står det i pressmeddelandet:

”I ett unikt utvecklingsprojekt ska flera ledande svenska nyhetsredaktioner motverka att 'fake news' och ogrundade påståenden får spridning och spelar en avgörande betydelse i det svenska valet 2018.”

Undertecknad anser att det generellt finns en objektiv sanning och instämmer i att det är problematiskt att osanningar och lögnar får stor spridning, men ska man sitta som domare och avgöra vad som är sant och inte så behöver man stå utanför den politiska tidsandan då ”sanningen” av all empiri att döma har en tendens att förändras över tid.

De som nu får projektpengar står ju knappast opåverkade av den politiska tidsandan, utan har – i en förmodat världsunik omfattning i en demokrati – upprätthållit den åsiktskorridor som till exempel möjliggjorde den migrationskris vi ser i dag. Eller att genusvetenskapen kunnat få så starkt fäste på våra universitet som ett annat exempel. Att desamma nu får statliga pengar för att motverka fake news framstår i ljuset av detta som minst sagt problematiskt. En cyniker kan lätt komma till slutsatsen att staten använder sin myndighet till att upprätthålla en bild som allt fler börjat ifrågasätta.

Ett av delprojekten, vilket SVT står som bidragsmottagare på, beskrivs så här:

”Faktaassistenten

Projektet ska utveckla ett digitalt verktyg som automatiserar processer och flöden för faktakontroll på nyhetsredaktionerna som kan användas för att höja kvaliteten och minska risken för att falska och irrelevanta fakta når publiken.”

Här tar man hela projektet till ytterligare en nivå. Man vill alltså ”minska risken för att irrelevanta fakta når publiken”. Vem kan bedöma vilken fakta som är irrelevant? Frågar man undertecknad så är det i en demokrati endast väljarna, men nu vill man alltså att ”irrelevanta fakta” ska undanhållas väljarna.

Regeringen har genom Magdalena Andersson gjort tydligt att man tänker ta ett krafttag mot fake news. Hur ser regeringens koppling till projektet ut? Har detta skett på direkt order eller är public service och Vinnova bara väldigt lyhörda för regeringens dekret?

Med anledning av detta vill jag fråga kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke:

1. Anser ministern och regeringen att det är lämpligt att skattemedel och statliga myndigheter används för att gradera och klassificera nyhetsartiklar och förhindra dess spridning?
2. Delar ministern och regeringen uppfattningen att väljarna måste avhållas från ”irrelevant fakta”?

.....
Josef Fransson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander